

Tips: ธาตุอาหารเสริมสำหรับผักสวนครัว

- 1. เปลือกไข่** ไข่ไปตากแห้งบดให้ละเอียดเก็บไว้ ใช้โรยรอบแปลงผักหรือกระถางเพาะเมล็ด ช่วยป้องกันหอยทากมากินต้นอ่อนพืชได้ หรือใช้โรยในถังใส่ดินช่วยลดความเป็นกรดของดินและกำจัดไรแดงในถังเลี้ยงได้
- 2. เปลือกถั่วลิสง** มีไนโตรเจนสูงตากแห้งแล้วบดหยาบ ๆ ผสมกับดินปลูก ช่วยบำรุงต้นไม้ และพืชผักได้เป็นอย่างดี
- 3. เปลือกกล้วย** มากองรวมกันบริเวณโคนต้นไม้ หรือใส่ในกระถาง แล้วรอวันที่เปลือกกล้วยย่อยสลาย ให้สารโพแทสเซียม ฟอสฟอรัส และสารอาหารอื่น ๆ ในเปลือกกล้วยช่วยบำรุงดูแลสุขภาพต้นไม้ให้เติบโตแข็งแรง

Tips: ปุ๋ยหมักน้ำ

1. ทากผสมสมุนไพร เช่น สะเดา ตะครีบทอม ยาสูบ ดับลิ หรือพริกขี้หนู โดยใส่ผงสมุนไพร 2- 5 ช้อนโต๊ะลงไปในส่วนผสมของชั้นตอนการหมักปุ๋ยอินทรีย์น้ำแต่แรก จะสามารถใช้เป็นสารไล่แมลงได้ด้วย
2. สามารถใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำในการบำบัดน้ำเสียและกำจัดคราบไขมันอุดตันในท่อ โดยใช้ผสมน้ำในอัตราส่วน 1:1/เทใส่ลงในน้ำทิ้ง บ่อบำบัดไขมัน 10บ่อน้ำเสีย ทิ้งไว้หนึ่งคืนแล้วจึงรดน้ำตาม
3. ไม่ควรเก็บปุ๋ยอินทรีย์น้ำไว้ในที่ที่โดนแดด ควรเก็บไว้ในที่อุณหภูมิห้องประมาณ 20- 30 องศาเซลเซียส จะเก็บได้นาน
4. ปุ๋ยอินทรีย์น้ำมีธาตุอาหารค่อนข้างน้อย แต่มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงโครงสร้างและคุณภาพดิน ดังนั้นจึงอาจใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมีในปริมาณเล็กน้อยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำรุงต้นไม้

คุณประโยชน์ของปุ๋ยหมัก

1. เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทั้งปริมาณอินทรีย์วัตถุ แร่ธาตุอาหาร ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K)
2. ช่วยในการย่อยสลายซากพืช ซากสัตว์ในดิน ทำให้ธาตุอาหารถูกพืชนำไปใช้ได้รวดเร็วขึ้น
3. ช่วยเพิ่มจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดิน
4. ช่วยต้านการแพร่ของจุลินทรีย์ก่อโรคพืชชนิดต่าง ๆ ในดิน
5. ทำให้ดินมีความร่วนซุย จากองค์ประกอบของดินที่มีอินทรีย์วัตถุ น้ำ และอากาศในสัดส่วนที่เหมาะสม
6. ช่วยปรับสภาพ pH ของดิน ให้เหมาะสมกับการปลูกพืช
7. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดึงแร่ธาตุของพืชจากปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอื่นที่เกษตรกรใส่ลงไป
8. ช่วยดูดซับความชื้นไว้ในดินให้นานขึ้น ทำให้ดินชุ่มชื้นตลอดเวลา

ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
 อาคารเรียนรวมและปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศชั้น 7
 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 ขุนทะเล 9 หมู่ 272ล อ 84100 สุราษฎร์ธานี.เมือง จ.
 โทรศัพท์ 077 -913-366
 เว็บไซต์ <http://www.envsci.sci.sru.ac.th> หรือ <https://www.facebook.com/envist.sru>

อ้างอิงข้อมูล

1. บ้านและสวน: www.baanlaesuan.com
2. กรีนพีซ: www.greenpeace.org/thailand
3. มูลนิธิกรีนกรรรมธรรมชาติ www.agrinature.or.th
4. กรมวิชาการเกษตร www.doa.go.th

ZERO WASTE

PLASTIC

GLASS

PAPER

ชนิดของปุ๋ยหมัก

แบ่งตามส่วนผสมเป็น 2 ชนิด คือ ปุ๋ยหมักทั่วไป และปุ๋ยหมักชีวภาพ

1. ปุ๋ยหมักแบบทั่วไป

ปุ๋ยหมักแบบทั่วไป เป็นปุ๋ยที่ได้จากการนำวัสดุอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ มาหมักตามกระบวนการทางธรรมชาติ โดยไม่มีการเติมหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่อเร่งการหมัก ซึ่งการหมักจะเกิดการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุจากจุลินทรีย์ ทำให้มีการปลดปล่อย ธาตุอาหารออกมาได้รวดเร็วขึ้น

2. ปุ๋ยหมักชีวภาพ

ปุ๋ยหมักชีวภาพ เป็นวิธีการทำปุ๋ยหมักที่มีการพัฒนาขึ้น เพื่อให้การย่อยสลายเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วด้วยการเติมหัวเชื้อจุลินทรีย์ หรือ EM เพื่อเร่งกระบวนการหมัก ทำให้เกิดปุ๋ยจากอินทรีย์วัตถุที่มีการปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาได้เร็วขึ้น แบ่งเป็นชนิดต่าง ๆ ได้แก่

ปุ๋ยหมักจาก ปุ๋ยดอก

- ส่วนผสม**
- ปุ๋ยดอก 1 ส่วน
 - แกลบเผา/ต่า 1 ส่วน
 - รำละเอียด 1 ส่วน
 - เชื้อ EM 20 ซีซี
 - กากน้ำตาล 100 ซีซี
 - น้ำ 10 ลิตร

ปุ๋ยหมักชีวภาพจาก เศษอาหารและขยะ

- ส่วนผสม**
- ปุ๋ยดอก 1 ใบ 4 ส่วน
 - แกลบต่า 2 กัง (ถ้ามี)
 - น้ำผสม EM 1 ลิตร
 - กากน้ำตาล 1 ลิตร

ปุ๋ยหมักจากพืช

- ส่วนผสม**
- ฟางแห้งสับ 1 ส่วน
 - แกลบต่า/เผา 1 ส่วน
 - ปุ๋ยยูเรีย 200 กรัม
 - กากน้ำตาล 100 ซีซี
 - เชื้อ EM 20 ซีซี
 - น้ำ 10 ลิตร

1. เศษผัก ผลไม้/3 ส่วน

2. หัวเชื้อจุลินทรีย์ EM 1 ส่วน

3. น้ำสะอาด 10 ส่วน

4. กากน้ำตาลหรือ น้ำตาลทรายแดง 1 ส่วน

วิธีทำปุ๋ยหมักน้ำ/ปุ๋ยน้ำ

1. ใส่ผัก/ผลไม้ลงในภาชนะที่บดแสงมีฝาปิด (เช่น ถังดำ เป็นต้น)
2. ละลายน้ำและกากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดงให้เข้ากัน และเติมลงในภาชนะใส่ผัก/ผลไม้ที่เตรียมไว้คลุกเคล้าให้เข้ากัน
3. เติมหัวเชื้อจุลินทรีย์ คนให้ทั่ว
4. ปิดฝาให้สนิทเก็บให้มืดชิดในที่ร่ม
5. สามารถเติมขยะสดเพิ่มลงไปได้ทุกวัน น้ำที่นำไปใช้จะได้จะมีลักษณะเป็นสีน้ำตาลเข้ม กลิ่นหอมเปรี้ยวอมหวาน ส่วนกากสามารถนำไปตากให้แห้ง โรยเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ต่อไปได้

ส่วนผสม

1. อินทรีย์วัตถุ เช่น ใบไม้ หญ้า ฟาง 4 ส่วน
2. มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอก 1 ส่วน
3. รำ (ถ้ามี)
4. น้ำสะอาด + ปุ๋ยน้ำ

วิธีทำปุ๋ยแห้ง

1. คลุกเคล้าอินทรีย์วัตถุกับมูลสัตว์หรือปุ๋ยคอก
2. โรยรำ และปุ๋ยน้ำผสมน้ำ (ถ้ามี) 1/200 คลุกเคล้าให้เข้ากัน แต่พอชื้น ๆ ไม่ต้องแฉะ
3. ปิดคลุมทิ้งไว้ 3 สัปดาห์
4. เจาะกองปุ๋ยโดยเอาไม้แทงลงไปกองเพื่อเติมอากาศและน้ำ เพื่อช่วยในการย่อยสลาย
5. ทุก ๆ วัน 15 เจาะจุดใหม่เติมน้ำและอากาศเพิ่ม
6. ทำทั้งหมด (ใช้งานได้ 4 ประมาณเดือนที่) ครั้ง 6

ข้อแนะนำ

ในการใช้ปุ๋ยหมักแห้งให้ได้ผลนั้น หลังจากหว่านหรือคลุกผสมปุ๋ยหมักแห้งกับดินแล้ว ควรคลุมดินด้วยฟาง เศษหญ้า หรือเศษใบไม้ จากนั้นใช้ปุ๋ยหมักน้ำรดลงไป ในอัตราส่วน 1: จะช่วยให้ดินร่วนซุยและฟูขึ้น ทำให้รากพืชเติบโตได้ดี 200